

ΝΤΕΦΟΙ

2

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

✓ ELVIN
JONES
(ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ
ΣΥΝΕΤΕΥΞΗ)

✓ ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ
ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ
ΚΙ ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΣΟΥ
ΑΓΑΠΙΕΣΑΙ

✓ ΟΙ ΝΕΚΡΟΘΑΦΤΕΣ
ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ

✓ ΗΜΕΣ ΠΟΥ
ΔΕΝ ΠΑΤΗΣΕ
ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ

✓ ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ

✓ ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΩΝ
ΓΥΝΑΙΚΩΝ

✓ ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ

✓ ΛΑΪΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ

✓ ΟΡΓΑΝΑ ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΚΜΑ

✓ ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΡΟΚ ΕΝ ΡΟΛΛ

✓ ΨΗΧΟΛΟΓΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑΣ

✓ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ

Ο
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ
ΟΛΟΖΩΝΤΑΝΟΣ

ΔΙΣΚΟΣ
ΤΩΝ
STONES

ΣΕ ΔΙΣΚΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΣΕΤΕΣ

ΝΤΕΦΙ

**ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**

ΔΗΜΑΚΗ 3 ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΣ
ΤΗΛ. 6449.105
ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΗΛ. 8643.852

ΕΚΔΟΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΑΣΙΠΑΓΛΗΣ
ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΑΔΗΣ
ΤΑΣΟΣ ΦΑΛΗΡΕΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΖΩΡΤΖΗΣ
ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΑΝΙΚΑΣ
ΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΣΤΕΛΙΟΣ ΚΟΥΛΟΓΛΟΥ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΟΜΟΙΡΑΣ
ΑΚΗΣ ΛΑΔΙΚΟΣ
ΣΤΕΜΗ ΣΚΟΥΡΑΕΤΟΥ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΙΝΑΡΔΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΛΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Εθνάρχου Μακαρίου 30

ΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΒΑΣΩ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΗΓΑΣ

ΓΡΑΦΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Θ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΦΕΣΙΑ
ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑ
ΣΟΥΛΙΟΥ 10
ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Grapha TAMI
ΚΑΡΑΟΛΗ 21
ΝΕΑ ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ
ΤΗΛ. 2513.308

ΤΕΥΧΟΣ 2
1982
ΤΙΜΗ 100 ΔΡΧ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	1
ΣΧΟΛΙΑ.....	2-10
GARY PEACOCK TRIO.....	11
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΤΣΑΝΗΣ - ΣΤΟ ΧΑΡΑΜΑ.....	12-13
ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΟΠΟΤΕ ΒΑΡΕΘΟΥΝ	
ΟΙ ΕΝΟΡΚΟΙ.....	14-19
ΧΑΡΙΣΤΙΚΗ ΒΟΛΗ.....	20-21
ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ.....	22-24
ΣΤΟΝ ΚΑΘΡΕΦΤΗ ΣΟΥ ΚΟΙΤΙΕΣΑΙ	
ΚΙ ΑΠΟ ΜΟΝΗ ΣΟΥ ΑΓΑΠΙΕΣΑΙ.....	25-31
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΚΕΝΤΡΑ.....	32-33
ΜΑΓΚΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΑΤΗΣΕ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ.....	34-35
ΛΑ·Ι·ΚΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	
ΣΕ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ.....	36-37
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ.....	38
ΗΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ.....	39-40
ΜΑΚΡΥΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΚΑΝΝΕΣ.....	41
ELVIN JONES - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ.....	42-48
ΕΛΛΗΝΟΦΩΝΟ ΡΟΚ ΕΝΤ ΡΟΛΛ.....	49-51
ΚΙΝΗΜΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.....	52-54
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ - ΜΕΡΟΣ Β.....	55-57
ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ.....	58-59
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ.....	60-61
ΔΙΣΚΟΚΡΙΤΙΚΗ.....	62-68
ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟ ΝΤΕΦΙ.....	69-72

ΚΤΗΝΗ ...

Για πολλά χρόνια τα ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ των αγοριών και των κοριτσιών με τα ονειροπόλα μάτια, που σφάχτηκαν, κήηκαν ζωντανά ή κατακομματιάστηκαν από το αμερικανοκίνητο ισραηλινό ΤΕΡΑΣ, θα πλανιούνται όχι μόνο πάνω από τη σφυροκοπημένη ΓΗ ΤΟΥΣ και τα χαλάσματα των σπιτιών τους, αλλά και μέσα στη ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ αυτών, που κάτι τους έχει απομείνει απ' αυτήν.

Λόγια συμπαράστασης, λόγια αλληλεγγύης, λόγια αγανάκτησης... είναι ΛΟΓΙΑ... ΛΟΓΙΑ... ΛΟΓΙΑ...

Βρωμερά υποκείμενα, Ρήγκαν - Μπέγκιν - Σαρόν - και-όλοι-οι-όμοιοί-σας, ναζήδες, κτήνη, το ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΑΣ είναι τόσο προμελετημένο, τόσο επαγγελματικό, τόσο ειδεχθές και τόσο στυγερό, που σιχάινομαι και να ΣΑΣ ΦΤΥΣΩ.

ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟΙ...

Συνδρομές:

Εσωτερικού για ένα χρόνο	1.200 δρχ.
Για έξη μήνες	600 δρχ.
Επιχειρήσεις	2.500 δρχ.
Σπουδαστές Ωδείων	900 δρχ.

Εμβάσματα - Επιταγές:
Γιάννης Διαμαντόπουλος
Εθνάρχου Μακαρίου 30
Λυκόβρυση

Για αναδημοσίευση κειμένων-σχεδίων και φωτογραφιών από το ΝΤΕΦΙ απαιτείται άδεια από τον εκδότη.

ΘΕΑΤΡΟ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ 1 και 2 Σεπτέμβρη ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΣΜΥΡΝΕΪΚΑ ΚΑΙ ΛΑΪΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (1922 - 1982)

Μέ την ευκαιρία της συμπλήρωσης 60 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή, το ΝΤΕΦΙ οργανώνει δυο λαϊκές συναυλίες με γνωστούς καλλιτέχνες του παλιού και νέου **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ** και καταπληκτικές ορχήστρες.

Πληροφορίες και Εισιτήρια :

ΝΤΕΦΙ 6449.105 - 8643.852

ΡΟΡ - ΙΙ Τσακαλωφ και Πινδαρου, 3601.729 - 3630.868

ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ Γραβίας 7, 3601.591

JAZZ - ROCK Σίνα και Βησσαριωνος, 3627.726

ΧΝΑΡΙ Κιαφας 5 (Ακαδημίας), 3605.493

ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ακαδημίας και Ιπποκρατους (Στοα), 3600.235

ΦΩΛΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ Πανεπιστημίου 25-29 (Στοα), 3229.560

ΠΟΡΕΙΑ Σολωνος 77, 3631.622

ΣΤΡΟΦΗ Σπ. Τρικουπη και Στουρναρα (Εξαρχεια), 3636.906

MUSIC CORNER Πανεπιστημίου 36, 3636.815

DACARO Σταδίου 30, 3243.247

PHILODISC Γαμβετα 1, 3631.450

MUSIC και VIDEO CLUB Γαμβετα 5, 3640.965

ΖΟΖΕΦ Χ. Τρικουπη 83, 3641.520

ΑΙΧΜΗ Χ. Τρικουπη 50, 3608.960

50 - 50 Σκουφα 50, 3637.100

ΠΑΛΑΙΟΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ, Σολωνος 62, 3610.839

ΠΡΙΣΜΑ Μπουμπουλινας 48 (Πειραιας), 4172.366

ΜΠΟΣΤΑΝΟΓΛΟΥ Κολοκοτρωνη 92 (Πειραιας), 4112.258

ΖΟΖΕΦ Ζωσιμαδων 20 (Πειραιας), 4174.070

Χ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 2ας Μαΐου 32 (Ν. Σμυρνη), 9342.814

FILOPHONE Δαμαρεως 62 (Παγκρατι), 7510.628

ΗΧΟΣ Κωνωνος 41 (Παγκρατι), 7517.741

JUKE BOX Θησεως 143 (Καλλιθεα), 9583.222

Α. ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗ Αργολιδος 1 (Αμπελοκηποι), 6911.724

Ευσυνείδητοι παραγωγοί δίσκων, ερμηνευτές, συνθέτες και όλοι όσοι ενδιαφέρονται για την καλή ηχητική καταγραφή της μουσικής, αντιμετωπίζουν συχνά, αξεπέραστα προβλήματα στην πρακτική της ηχοληψίας.

Τα πρώτα χρόνια (εποχή του φωνογράφου) τα προβλήματα αυτά ήταν τεχνικά και η φροντίδα όλων ήταν ν' ακουστούν καθαρά φυσικά και καλοζυγιασμένα, τα όργανα κι οι φωνές στους δίσκους. Σήμερα δεν έχει απλώς κερδηθεί η δυνατότητα αυτή, μα έχει ξεπεραστεί τόσο το σχετικό όριο, της ικανότητας των τεχνικών μέσων, ώστε να καταντά προβληματική η επιδίωξη του φυσικού ήχου, ή η απαίτηση για πλήρη «αισθητικό» έλεγχο των μέσων αυτών.

Το άκουσμα μιας ορχήστρας, στη φυσική της κατάσταση, κοντεύει να ξεχαστεί από αυτούς που ακούνε μόνο δίσκους. Για να ακριβολογούμε πάντως, χρειάζεται μια παρένθεση: «φυσικός» ήχος από μεγάφωνο είναι ίσως υπερβολική απαίτηση, τα πλαίσια όμως ενός ηχητικού ρεαλισμού, όταν φυσικά αυτό είναι ζητούμενο, είναι εφικτά. Δεν εξετάζουμε δηλαδή τις περιπτώσεις που επιδιώκεται αναζήτηση, ή πειράματα στους μουσικούς ήχους, τεχνική αλλοίωση των ηχοχρωμάτων κ.λ.π.

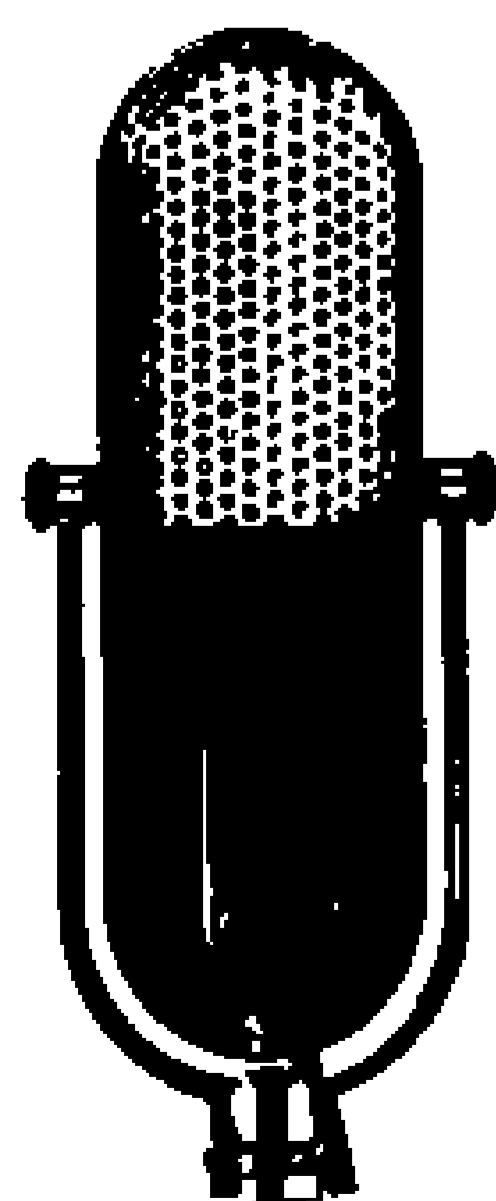
Όταν ζητούμε να μεταφέρουμε τον ήχο της ορχήστρας και της φωνής στην ταινία ή το δίσκο, με σαφήνεια, πιστότητα και φυσικότητα, τότε, τα σύγχρονα πραγματικά θαύματα της τεχνικής προβάλλουν αντίσταση στους αφελείς θαυμαστές τους, τεχνικούς και μουσικούς, που κολυμπούν ευτυχισμένοι στο πέλαγος των κουμπιών.

Οι περισσότεροι δίσκοι που κυκλοφορούν στην αγορά, ικανοποιούν μια πρωτογενή ανάγκη του ακουστικού μας αισθήματος: να ξεχωρίζουν τα όργανα και οι φωνές, έτσι που να γίνονται εύκολα αντιληπτά.

ΗΧΟΛΗΨΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΠΙΣΤΟΤΗΤΑ Ή ΜΑΓΕΙΡΕΙΟΝ ΗΧΩΝ

Του Γιώργου Παπαδάκη

Αλλά, η τέχνη του συνθέτη και του ενορχηστρωτή, που αφορά τις «φωτοσκιάσεις» των ηχοχρωμάτων, τις σύνθετες αποχρώσεις, την δυναμική, μα και την ερμηνευτική συνέπεια που απαιτείται από τους εκτελεστές, είναι κάτι, που και τα τελειότερα τεχνικά μέσα δεν το εξασφαλίζουν.

Από την πιο απλή (φαινομενικά) ηχογράφηση, λ.χ. ενός κουαρτέτου, ως την πιο δύσκολη, μιας συμφωνικής ορχήστρας, το αποτέλεσμα είναι οπωσδήποτε προϊόν εργαστηρίου (του studio), άλλοτε λιγώτερο κι άλλοτε περισσότερο.

Τα «αυτιά» των μηχανημάτων, που μεταφέρουν τους μουσικούς ήχους στους δίσκους μας, είναι τα μικρόφωνα (ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο στην υπόθεση της ηχοληψίας). Παρ' όλη τη μεγάλη τους ποικιλία και τις φανταστικές τους δυνατότητες, δεν μπορούν, ούτε θα μπορέσουν, να πλησιάσουν την διακριτική ικανότητα του ανθρώπινου αυτιού, καθώς πρόκειται για μια σύνθετη, μηχανική και νοητική διαδικασία.

Τα μικρόφωνα λοιπόν, τοποθετούνται, ένα, μπροστά και κοντά σε κάθε όργανο. Αυτό είναι το πρώτο (αναγκαίο) κακό. Το μαγνητόφωνο θα «ακούσει» μια ορχήστρα δέκα οργάνων, με δέκα αυτιά, σχεδόν εξ επαφής τοποθετημένα σε καθένα από αυτά. Ότι και να κάνει η κονσόλα μίξης για να ζυγιάσει κατόπιν τις στάθμες μεταξύ τους, δεν κατορθώνει πάντως, να μετατρέψει το κοντινό πλάνο σε μακρινό.

Το δεύτερο αναγκαίο κακό, είναι η τοποθέτηση των εκτελεστών: το πόσο κοντά ή μακριά βρίσκεται ο ένας από τον άλλο, επιδρά ασφαλώς στο παίξιμο τους, επειδή ανάλογα, ακούνε ή προσπαθούν ν' ακούνε ο ένας τον άλλον. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι πάντοτε ο ντράμερ, ο οποίος σαν πρόξενος δυνατού θορύβου, που επηρεάζει τα μικρόφωνα των άλλων, απομονώνεται σ' ένα ειδικά ηχομονωμένο κουβούκλιο (οχυρωματικό έργο) ώστε, να μην ακούγεται στη σάλα ηχοληψίας!. Επειδή όμως πρέπει, πριν από όλα, ο ρυθμός ν' ακούγεται καλά από τους υπόλοιπους μουσικούς, για να είναι και εύρυθμη η εκτέλεσή τους, πρέπει όλοι να φορέσουν ακουστικά (1). Με τα ακουστικά όμως, χάνεται ο ακριβής έλεγχος του μουσικού στο γενικό ήχο και η έτσι κι αλλιώς εύθραυστη ερμηνευτική του ακρίβεια κινδυνεύει.

Η δυνατότητα του PLAY BACK είναι το τρίτο αναγκαίο κακό. Ένα, δύο ή και περισσότερα μέλη της ορχήστρας, κατά κανόνα οι φωνές πάντοτε, μπορούν να μην συμμετέχουν στην εκτέλεση και να συμπληρώσουν το μέρος τους μια άλλη ώρα ή μια άλλη μέρα. Η ερμηνευτική ομοψυχία, μια εξαιρετικά λεπτή συνεργασία των μουσικών είναι αδύνατη έτσι.

υποσημείωση (1)

Όλοι ακούν όλους μέσα από τα ακουστικά. Η σχέση των οργάνων μεταξύ τους μεταβάλλεται έτσι και μάλιστα μεταβάλλεται προς το τυχαίο, καθώς εκείνη τη στιγμή, δεν ασχολείται κανείς με το πρόβλημα αυτό. Ο κάθε μουσικός, για την ευκολία του, θέλει ν' ακούει σε πρώτο πλάνο το δικό του όργανο, για να μπορεί πιο άνετα να παίξει καλά τις νότες του. Αυτό όμως είναι το ελάχιστο από άποψη ερμηνείας. Με τον τρόπο αυτό, είναι αδύνατο να εντάξει το παίξιμο του μέσα στο σύνολο. Να παίξει δηλαδή μαζί με τα άλλα όργανα. Έτσι παίζει ουσιαστικά μόνος του, φροντίζοντας μόνο να είναι ακριβής στο χρόνο του ώστε κατά φυσική συνέπεια να μην δημιουργεί τεχνικές δυσκολίες στο κομμάτι.

(Έχει συμβεί, να τραγουδούν πρώτο σιγόντο δύο τραγουδιστές σε δίσκο κι όμως να μην έχουν συναντηθεί ποτέ).

Σ' αυτά, πρέπει να προσθέσουμε και την δυνατότητα που δίνει το μοντάζ, να ηχογραφείται η μουσική κομμάτι - κομμάτι, μέτρο - μέτρο αν είναι ανάγκη κι ακόμα, τις δυνατότητες τεχνητού «όγκου» «βάθους», «εκο» κ.λ.π. που εφαρμόζονται στις φωνές, αλλά και στα όργανα. Στις περιπτώσεις τέλος, των ηχογραφήσεων της εμπορικής δισκογραφίας, σημειώνουμε τη χρησιμοποίηση ενός αριθμού μουσικών (επαγγελματίες των ηχογραφήσεων) που είναι σχεδόν πάντοτε οι ίδιοι, ικανοί ν' ανταποκρίνονται στην ανάγκη της οικονομίας του χρόνου, που απαιτείται από τον παραγωγό.

Στην φυσική της κατάσταση, μια ορχήστρα που παίζει μπροστά σ' ένα ακροατήριο, δημιουργεί, για τους ακροατές ένα εξαιρετικά πολυσύνθετο ακουστικό φαινόμενο. Με μια πρώτη εξέταση, θάλεγε κανείς, πως ο κάθε ακροατής δέχεται μια ηχητική συνισταμένη του συνόλου της ορχήστρας. Αυτό συμβαίνει πράγματι, μ' ένα απρόσεκτο, αφηρημένο ακροατή, ή μ' ένα μικρόφωνο.⁽²⁾

Εκείνος που «ακούει» πάντως, έχει την δυνατότητα να αναλύει την ηχητική συνισταμένη, να επιλέγει και να διακρίνει τα στοιχεία που συνθέτουν το γενικό φαινόμενο. Τα ηχοχρώματα γιαυτόν, είναι και πιο πλούσια και πιο πλαστικά. Ακριβώς όπως μια ζωντανή φωτογραφία, όσο κι αν είναι ζωντανή, δεν δίνει πάντως το αίσθημα της αληθινής εικόνας.

Αλλά και η συμμετοχή των μουσικών είναι βέβαια ανάλογη στη ζωντανή εκτέλεση. Εδώ, υπάρχουν αυξημένες απαιτήσεις ήχου και ερμηνείας από όλους. Και ασφαλώς η προσπάθεια, δίνει αποτελέσματα, όταν βέβαια υπάρχουν κι οι σχετικές ικανότητες.

Η ηχογραφημένη μουσική, τις περισσότερες φορές, είναι μια συμβιβαστική λύση σχετικά ικανοποιητική από τεχνική μόνο άποψη και εκτός από τις περιπτώσεις ηχογράφησης ζωντανών εκτελέσεων, είναι ακόμα, μια κατασκευασμένη, αναξιόπιστη και ανεξέλεγκτη από το δημιουργό της εκτέλεση.*

Για να μη συμβαίνει αυτό, χρειάζεται η επένδυση αυξημένου κόπου, επί περισσότερο χρόνο, με άλλα λόγια, αυξημένο κόστος. Για την ακρίβεια, υπεραυξημένο. Ακόμα, χρειάζεται να είναι σε θέση ο υπεύθυνος μουσικός, να ελέγχει την τύχη του ήχου της ορχήστρας του κατά την διαδρομή της μέσα από τα μηχανήματα. Ευχής έργο θα είναι, ν' αποκτήσουν καλές σχέσεις με τη μουσική, οι μηχανικοί των ηχογραφήσεων.

Από την άποψη που εξετάζουμε, φαίνεται ότι οι αρμόδιοι των ηχογραφήσεων στα πρώτα χρόνια της ελληνικής δισκογραφίας, βρίσκονταν (από ανάγκη που επέβαλαν τα φτωχά τεχνικά μέσα, βέβαια) πιο κοντά στο πνεύμα του φυσικού ήχου. Όπως γράφει ο μαέστρος Π. Γλυκοφρύδης σε άρθρο του με τίτλο υποσημείωση (2)

Η σύγκριση βέβαια γίνεται μεταφορική αν λογαριάσει κανείς ότι η «ηλιθιότητα» των μηχανημάτων είναι τέτοιου μεγέθους που ξεπερνά και την πιο μεγάλη ανθρώπινη αφηρημάδα.

* Απόδειξη, το ότι δεν μπορεί να επαναληφθεί ακριβώς, έστω και μετά λίγες μέρες με άλλους μουσικούς και άλλους τεχνικούς.

«Πως γίνεται η εγγραφή των φωνογραφικών δίσκων»**
«η εγγραφή τεμαχίων εις τον τόπον μας, είναι μία εργασία πολυσχιδής η οποία διαρκεί από την ημέρα που αρχίζει να γίνεται η συλλογή των προς εγγραφήν τραγουδιών μέχρι της αφίξεως των δειγμάτων από τα ευρωπαϊκά εργοστάσια. Μπορούμε να υποδιαιρέσωμεν την εργασίαν αυτήν εις τρεις περιόδους: α) κατάρτισμός της συλλογής των μουσικών τεμαχίων και δοκιμαί, β) εποχή της φωνοληψίας, γ) εξέταση των δειγμάτων και συνδυασμός των τραγουδιών εις πλάκες».

Η περίοδος των δοκιμών που μας ενδιαφέρει, για να κάνουμε μια σχετική σύγκριση με τις σημερινές συνθήκες, που οι δοκιμές γίνονται λίγο πριν από την εγγραφή, «... διαρκεί τέσσερις ή και περισσότερους μήνες(!) κατά τους οποίους η εκμάθησις των τραγουδιών πρέπει να συντελεσθή ακριβεστάτη και η εκτέλεσις των να γίνη, ει δυνατόν, από μνήμης...» «... αφού τελειώσουν οι δοκιμαί και έλθουν από την Ευρώπη οι δίσκοι που αποτελούνται εκ κηρού και άλλου μίγματος, έρχονται και οι μηχανικοί με το φωνοληπτικόν μηχανήμα και τότε εξευρίσκεται η κατάλληλος αίθουσα για την φωνοληψίαν, η οποία πρέπει να τύχη της εγκρίσεως των μηχανικών που είναι κατά κανόνα Ευρωπαίοι, ηλεκτρολόγοι μεν άριστοι, προικισμένοι μουσικώς.¹ Οι μηχανικοί θα είπουν την τελευταία λέξη για τη σάλα, διότι παίζουν μεγάλο ρόλο αι διαστάσεις, το ύψος της οροφής, η στερεότης του πατώματος κ.λ.π.

Αι διαστάσεις και το ύψος έχουν μεγάλην σχέσιν με το μικρόφωνον διότι το υποβοηθούν, ώστε να δέχεται τούτο όλα τα ηχητικά κύματα που παράγονται από τους εκτελεστάς...» «... η πρώτη ημέρα της εγγραφής, διατίθεται σχεδόν εξ' ολοκλήρου, εις την τοποθέτησιν των οργάνων της ορχήστρας υπό του μηχανικού εις θέσιν κατάλληλον έναντι του μικροφώνου, θέσιν δηλαδή από της οποίας να εξουδετεροῦται το συριστικόν των ήχων, ή η βαρύτης αυτών· εδώ είναι η ικανότης του μηχανικού. Από την καλή τοποθέτηση εξαρτάται η καλή απόδοσις. Μεγάλην ευθύνην επομένως για την εγγραφή, έχει ο μηχανικός και ο μαέστρος βεβαίως».

Στην μεγάλη εξειδίκευση του μηχανικού της ηχοληψίας, πρέπει να προσθέσουμε και την απαίτηση «καλής αίσθησης». Ο μηχανικός είναι ο «φωτογράφος» των μουσικών ήχων και, με την έννοια αυτή, ανήκει στο καλλιτεχνικό και όχι στο τεχνικό προσωπικό της παραγωγής. Η ηχοληψία μπορεί να προδώσει το έργο, όπως βέβαια, μπορεί και να το αποκαλύψει. Ειδικά σήμερα, που τα τεχνικά μέσα, έχουν υπαγορεύσει τρόπους και μεθόδους ενορχήστρωσης στους μουσικούς². Γιαυτό, η συνεργασία του μηχανικού, με το μουσικό, είναι μια συνεργασία κρίσιμη, δημιουργική και επιβεβλημένη από τα πράγματα.

** Μουσικά χρονικά: αρ. 5-6 Ιουν. Ιουλ. 1930 — 8-9 Αυγ. Σεπτ. 1930

¹ Η αμοιβή αυτών των μηχανικών ήταν 1.500 δραχ. την ημέρα ο καθένας.

² Για ένα συνθέτη των αρχών του αιώνα ήταν αδιανόητος ο συνδυασμός οργάνων αδύνατου ήχου, με όργανα δυνατού ήχου (μία κιθάρα π.χ. με τρία τρομπόνια!) επειδή απλώς τα δυνατά σκεπάζουν τα αδύνατα. Σήμερα ένα τέτοιο σχήμα που προορίζεται για ηχογράφηση, δεν είναι ανέφικτο, αφού οι στάθμες των οργάνων ελέγχονται απόλυτα.

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΤΗΣ

ΠΕΙΡΑΙΩΤΙΚΗ ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ
(ΑCΒΑ)

ΑΥΘΕΝΤΙΚΑ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ

(ΑCΒΑ)

ΑΚΗΣ ΠΑΝΟΥ

ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ)

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

ΤΟ ΣΜΥΡΝΕΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΕΤΑ ΤΟ 1922.
(ΑΦΟΙ ΦΑΛΗΡΕΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΤΩΝ ΡΕΜΠΕΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΕΣ

SPHINX - SPHINX

(ΑCΒΑ)

SPHINX

ΕΠΤΑ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ
(ΑCΒΑ)

ΣΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΠΙΑΝΟΕΠΑΦΕΣ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

ΦΛΩΡΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΝΖΡΡΡΤ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Φ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟΥ ΜΠΑΡΑΚΟΥ
(ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ)

POP ELEVEN

ΠΙΝΔΑΡΟΥ 38 και ΤΣΑΚΑΛΩΦ
3601729 - 3630868

ΣΤΑ ΒΟΥΤΣΑΛΑΚΙΑ

Ρεμπέτικα με την καλή έννοια
του Γιάννη Κалаϊτζή

ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΜΕ ΔΕ ΡΕ;
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ;

ΑΠΟΚΛΕΙΕΤΑΙ! ΕΜΕΝΑ ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕ ΞΕΡΟΥΝΕ ΟΙΕΣ ΟΙ ΓΚΟΜΕΝΕΣ, ΕΔΩ ΕΙΜΑΙ ΠΙΟ ΑΓΝΟΣΤΟΣ ΚΙΑΠ' ΤΟΝ ΑΡΓΥΡΗ ΜΠΑΚΙΡΤΖΗ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΑ ΠΑΝΟ, ΤΑ ΠΕΡΙΒΡΑΧΙΟΝΙΑ;;

ΝΑ ΕΚΕΙ ΠΟΥΛΑΝΕ ΤΟΝ ΟΔΗΓΗΤΗ

ΝΤΕΕΕΦΙΙΙ

ΠΟΛΥ ΚΥΡΙΑ Ε, ΟΝΤΙΖΕΡ
Ο ΡΟΥΚΟΥΝΑΣ ΕΙΝΑΙ

ΑΙΑ ΡΕ ΜΟΡΤΗ
ΟΠΑ ΡΕ ΜΑΓΚΑ

ΤΙ ΣΤΕΚΟΜΑΣΤΕ ΕΔΩ ΣΑ ΜΠΑΤΣΟΙ; ΠΑΜΕ ΠΑΡΑ ΜΕΣΑ

Μ'ΑΥΤΟΥΣ; ΜΕ ΤΑ ΦΡΙΚΙΑ; ΜΟΛΙΣ ΑΚΟΥΣΑΝΕ ΒΟΥΤΣΑΛΑΚΙΑ ΤΡΕΞΑΝΕ ΠΑΤΕΙΣ ΜΕ ΠΑΤΕ ΣΕ, ΚΑΙ ΓΙΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΝΕΙ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΔΕΝ ΥΔΡΟΝΕΙ Τ'ΑΥΤΙ ΤΟΥΣ

Η ΜΕΛΙΝΑ ΕΧΕΙ ΟΡΓΩΣΕΙ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ, ΕΚΑΝΕ ΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΤΟ ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ, ΤΑ "ΕΥΡΩΠΑΕΙΑ"

ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ;;

ΚΑΠΟΙΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟ ΚΑΝΕΙ ΚΙΑΥΤΟ. ΕΔΩ ΜΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΑΝΟΙΓΕΙΣ ΚΑΙ ΕΧΕΙΣ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ ΠΟΣΟ ΜΑΛΟΝ Ο ΑΝΤΡΕΑΣ ΠΟΥ ΑΝΟΙΞΕ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΧΕΣΤΑ ΤΑ ΚΟΛΟΠΑΙΔΑ ΟΤΑΝ ΘΑΡΘΕΙ Ο ΤΖΕΝ ΛΗ ΧΟΥΚΕΡ ΘΑ ΒΡΕΙ ΕΥΚΑΙΡΙΑ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΝΑ ΤΑ ΣΑΚΑΤΕΨΕΙ ΣΤΟ ΨΥΛΟ

ΟΠΩΣ ΤΟΤΕ ΜΕ ΤΟΥΣ "ΠΟΛΙΣ" ΧΕΧΕ ΧΙΧΙ

ΧΑΧΑ ΧΑΧΑ

ΝΑΙ ΟΠΩΣ ΤΟΤΕ ΠΟΥ Ο ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ ΕΓΡΑΨΕ "ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΕΠΙΣΟΔΙΑ"

ΓΙΟΥ ΤΟΚ ΤΟΥ ΜΑΤΣ ΜΑΙ ΜΠΕΙ' ΜΠΟΥ ΤΟΥ ΜΑΤΣ

ΝΟΝΤΑ ΕΙΣΑΙ ΠΟΛΥ ΜΠΛΟΥΖ

ΧΑ ΧΑ ΧΑ

ΡΕ ΝΟΝΤΑ ΕΣΥ ΜΟΥ 'ΧΕΣ ΠΕΙ ΟΤΙ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕΣ ΣΤΗ ΣΟΥΔΑ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΚΟΚΚΙΝΙΑΣ ΔΙΠΛΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗ ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΜΑΣ ΤΗΝ ΒΓΑΙΝΕΙΣ ΡΟΚΑΣ;

ΝΑΙ ΑΛΛΑ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΜΟΥ ΕΠΑΙΞΕ ΣΑΞΟΦΩΝΟ ΜΕ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΤΖΑΖ

ΤΗΝ ΠΟΙΔΑ;

ΤΗΝ ΣΤΕΛΑ ΓΚΡΕΚΑ

ΧΑ ΧΑΧΑΧΑ

ΧΑΧΑ ΧΙΧΙ

ΕΝΝΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΖΑΖ

ΠΑΙΔΙΑ Η ΚΑΝΤΙΜΑ Η ΚΑΝΤΙΜΑ

ΣΚΡΟΜΠ ΣΚΑΤΣ ΤΡΩΤΕ ΧΛΑΤΣ ΧΛΟΥΤΣ ΧΙΟΥΤΣ ΧΙΑΠ

ΤΡΩΤΕ ΓΡΗΓΟΡΑ Μ'ΑΥΤΑ ΚΑΙ Μ'ΑΥΤΑ ΘΑ ΧΑΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΚΠΟΜΗ ΤΟΥ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ